

STAPPENPLAN ZINSLEER

STAP 1: persoonsvorm (pv)

Stel eerst de ja/nee-vraag. De **pv** komt dan steeds vooraan te staan.

Let op : Al wat voor de pv staat, is **één** zinsdeel.

STAP 2: onderwerp (o)

- Het onderwerp is het zinsdeel waarover of over wie/ wat het gaat.
- Het onderwerp doet iets of maakt iets mee.
- Het duidt geen plaats aan , maar is iets of iemand.
- Bij de ja/nee-vraag komt het onderwerp meestal na de pv te staan.
- Het heeft hetzelfde getal als de pv.

STAP 3: wwg of nwg?

Doet het onderwerp iets of **maakt** het onderwerp iets **mee**?

(ACTIE)

→ Er is een wwg

↙
pv
pv + adpv
pv + inf
pv + vd
pv + wed vn
pv + ww.uitdr
pv + te + inf
pv + aan het + inf

Is of wordt het onderwerp iets?
(TOESTAND)

→ Er is een nwg

ww-deel

* bevat steeds kww
(= zwabbelww)

pv +   +   ndgez
pv + inf   +   ndgez
pv + vd   +   ndgez

nw-deel

- vertelt steeds
iets over het ond
- kan niet
weggelaten worden

STAP 4: Schrijf voor de zin **wwg of nwg**.
Duid de delen van het wwg of nwg aan en benoem ze.

Tips:

- Controleer bij het nwg steeds of het ndgez (= naamwoordelijk deel van het gezegde) iets meer vertelt over het onderwerp.
- Controleer of je het kww kan vervangen door minstens 2 andere koppelwerkwoorden.
- Denk aan de 'let op' uit stap 1.

STAP 5: lijdend voorwerp (lv)

Ga na of er in de zinnen met een wwg een **lijdend voorwerp** voorkomt.
(Let op: Dit kan, maar is niet altijd noodzakelijk.)

Stel de vraag **wie of wat + pv + onderwerp (+ rest van het wwg)?**

Let op: Een lv kan nooit voorkomen in een zin met een nwg!
Een lv begint nooit met een voorzetsel.

STAP 6: meewerkend voorwerp (mv)

Ga nu op zoek naar het **meewerkend voorwerp**.

- Een mv kan zowel voorkomen bij een nwg als bij een wwg.
- Stel de vraag: **aan wie/ voor wie + pv + onderwerp + rest van de zin?**
- Het voorzetsel 'aan' of 'voor' kan meestal weggelaten worden.

Let op:

Het is niet omdat het zinsdeel met 'aan' of 'voor' begint dat het een mv is. Het kan ook o.a. een bepaling zijn.

Vb. Ik sta voor het huis van mijn tante.

bep

STAP 7: bepaling (bep)

- Een bepaling is een aanvulling op de zin en kan je dus gemakkelijk weglaten.
- Om een bepaling te vinden stel je de vragen:
Waar/ hoe/wanneer/ hoe dikwijls/ waarmee/ waarom ... + wwg/nwg + o?

Vb. Wat later waggelde de duif parmantig door het gat.

bep

bep

bep